

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту,
кафедра фінансів, обліку та оподаткування
назва інституту випускової кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора ІЕМ

(назва інституту)

Сергій ПОБІГУН

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

« 02 » 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВСТУП ДО ФАХУ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(цифра і назва галузі знань)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації за наявності)

Освітня програма «Фінанси, банківська справа і страхування»
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2024 р.

Розробник(и):

Професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування

д.е.н., професор

(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

liliana.goral@nung.edu.ua

Ліліана ГОРАЛЬ

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні _____

кафедри фінансів, обліку та оподаткування

(підпис кафедри)

/Протокол від «31» серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування

(назва кафедри)

Лілія МАРИНЧАК

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

/ Завідувач випускової

кафедри фінансів, обліку та оподаткування

(назва кафедри)

Лілія МАРИНЧАК

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП Фінанси, банківська справа та страхування

(назва програми)

(підпис)

Олександра РОМАШКО

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Мета вивчення дисципліни – формування у студентів цілісного уявлення про сучасні тенденції в освіті, нормативно-правове забезпечення вищої освіти в контексті обраної спеціальності, та організації навчання, ознайомлення зі змістом і завданнями спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» на основі компетентнісного підходу та сфери практичного застосування отриманих знань та навичок у майбутній професійній діяльності Основними завданнями дисципліни є: засвоєння теоретичних знань з основних елементів фаху; вміння розрізняти основні аспекти професійної діяльності за спеціальністю, отримати знання щодо сутності вищої освіти, освоїти методи і механізми сучасної системи вищої освіти.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Навчально-методичне забезпечення розміщено на сторінці кафедри фінансів, обліку та оподаткування за покликанням: https://nung.edu.ua/departament/kafedra-finansiv-obliku-ta-opodatkuvannya/521-opp-072-finansy-bankivska-sprava Дистанційний курс: https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=4047
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	відсутні
Постреквізити	Бюджетна система, Бухгалтерський облік, Страхування
Результати навчання	ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Компетентності	інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності; загальні:

	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. спеціальні: ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	навчальна дисципліна формує комунікаційні навички, навички логічного мислення, креативного мислення, уміння формувати власну думку та приймати рішення, презентаційні навички.

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktD6cV8e_Drg1hQjAOslC9l_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Rc0P4ad/pub) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнання на зазначені заняття – не допускаються.

Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; поведуть себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. Усі види робіт потрібно виконувати вчасно, для підтримання інтенсивного темпу курсу та ефективного засвоєння матеріалу. Пропущені лекційні заняття передбачають виконання додаткових видів робіт: підготовка презентації чи написання есе. Пропущені практичні заняття передбачають усну відповідь та тестовий контроль.

При відвідуванні занять в режимі відеоконференцій необхідно працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з корпоративних акаунтів, найменування якого повинно містити прізвище та ім'я здобувача освіти.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 13.12.2019 р., наказ № 327 зі змінами внесеними згідно з наказом ректора від 05 квітня 2022 року № 73) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQdKO2-AhMnnm0rW-jjwpNiRWKdicYQcz3Gk2uPBXV1BwgCbHr0Kr_1NeQu_E-SDHQyliqMZOPHZp1g/pub).

Не допускається порушення академічної доброчесності, зокрема неприпустимими є елементи плагіату в презентаціях та доповідях, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікації та фабрикації в письмових роботах. Студенти повинні проявляти самостійність у виконанні поставлених завдань, коректності посилань на інформаційні джерела.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»).

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання. Студентів інформується на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – форми та критерії оцінювання. Поточний контроль успішності студентів проводиться викладачем безпосередньо під час її вивчення на поточних заняттях згідно розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Оцінювання здобувачів вищої школи здійснюється згідно з Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти» від 08.11.2024 року (<https://salo.li/9ebaf53>).

До всіх студентів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 50% семестрової оцінки, практичні роботи – 50 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами тематичних контролів та підсумкових контролів. Оцінювання лекційного (теоретичного) курсу проводиться у вигляді колоквиумів. Оцінювання практичного курсу (практичні заняття) проводиться шляхом перевірки виконання поставлених практичних та індивідуальних завдань.

За умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на певному рівні результатів навчання (отримано не менше 60 балів за шкалою ЄКТС), здобувач вищої освіти отримує залік (МФО 2).

Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються студентом згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри (<https://nung.edu.ua/department/instytut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafedra-finansiv-obliku-ta-opo-datkuvannya>). При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам: тестуванню, структурованій письмовій роботі. За змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітній програмі підготовки бакалавра спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок і відображені у даній програмі.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролі здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. наказ №262

(https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vTA8xDAhVyCMLSvHWaS9lc6EBR8mO-hwz_DIjw6iRER_tVGd6nRCPQwVx7_jmBFQ/pub).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Студент повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття) виконувати всі завдання даної робочої програми. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ, зазначеному в пункті 1) цього розділу.

Диференційований залік – це форма підсумкової атестації засвоєння студентом (слухачем) теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

При вивченні курсу «Вступ до фаху» можливе визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, а саме дистанційного курсу «Цифрові фінанси» на платформі Дія.Освіта (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-finance>) та/або «Особистий та сімейний бюджет» на платформі «Prometheus»

(https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+PFB101+2021_T3) Оцінювання результатів можливе за умови надання сертифікату про успішне проходження курсу. Максимальна кількість балів -10.

Результати за рекомендованим курсом можуть бути зараховані за бажанням здобувача як: результат індивідуальної роботи, колоквиумів або шляхом нарахування додаткових балів до підсумкової оцінки.

Уніфікована інформація

б) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/4e3C9Ef>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/Bf3dee7>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року No 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Кількість навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Вступ до фаху» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр _1_	Семестр_____
Кількість кредитів ECTS	4	4	
Загальний обсяг часу, год.	120	120	
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	60	60	
– лекційні заняття	30	30	
– практичні/семінарські заняття	30	30	
– лабораторні заняття	-	-	
Самостійна робота, год	60	60	
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Диференційовани й залік	Диференційовани й залік	

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІНАНСИСТІВ	12	
ЗМ 1	СУЧАСНА ВИЩА ОСВІТА	4	
Т 1	1.1. Сутність і соціальний зміст вищої освіти. 1.2. Система європейської вищої освіти 1.3. Болонська декларація в українській системі освіти. 1.4. Інформаційна система та освітні платформи для навчання. 1.5. Академічна доброчесність як цінність.		1,2,3,4, 19, 20, 22
ЗМ2	Професія фінансиста в Україні	4	
Т2	2.1 Актуальність і практичне значення підготовки фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». 2.2.Характеристика освітньої програми «Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок».		1,2,3,4, 25

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
	2.3 Вимоги МОН до фахівця першого рівня вищої освіти (бакалавр) зі спеціальності «Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок». 2.4 Особливості професії фінансиста 2.5. Завдання підготовки працівників для фінансових служб підприємств 2.6. Тайм-менеджмент у роботі фінансиста		
ЗМ 3	Суть і роль фінансів у суспільстві	4	
Т 3	3.1. Сутність та види фінансів 3.2. Ознаки та функції фінансів 3.3. Призначення та роль фінансів у суспільстві 3.4. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями		1-6
М2	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСИСТІВ	18	
ЗМ 4	Характеристика фінансової системи України та її місце в економіці держави	4	
Т. 4	4.1 Структура фінансової система країни 4.2 Характеристика сфер та ланок фінансової системи 4.3 Система управління фінансами в Україні		1-6
ЗМ 5	Фінансова інфраструктура - сукупність взаємопов'язаних складових, які забезпечують функціонування фінансової системи	2	
Т. 5	5.1 Сутність та характеристика фінансової інфраструктури 5.2 Зв'язок фінансової інфраструктури із поняттям ринок фінансових послуг 5.3 Мережа та взаємозв'язок фінансової інфраструктури із фінансовою системою й секторами економіки.		1-6
ЗМ 6	Фінанси суб'єктів господарювання	4	
Т. 6	6.1 Загальна характеристика суб'єктів господарювання 6.2 Функції фінансів суб'єктів господарювання (підприємств). 6.3 Фінансові ресурси суб'єкта господарювання. 6.4 Організація фінансів суб'єктів господарювання. 6.5 Прибуток суб'єкта господарювання: його роль, основи процесу формування, розподілу та використання.		1-6
ЗМ 7	Бюджет та бюджетна система	2	
Т. 7	7.1 Економічна сутність бюджету, його ознаки. 7.2. Бюджетна система та бюджетний устрій. 7.3 Бюджетний процес та його основні завдання. 7.4 Бюджетне регулювання. Міжбюджетні трансферти.		1-7, 15
ЗМ 8	Страхування та страховий ринок.	2	
Т 8	8.1 Страховий захист як економічна категорія. 8.2 Сутність і функції страхування. 8.3 Організаційні форми страхування. 8.4 Види страхування та його принципи. 8.5 Страховий ринок та його складові.		1-6, 8
ЗМ 9	Банки і банківська система України	2	
Т9	9.1 Сутність та структурні компоненти банківської системи України. 9.2 Принципи побудови банківських систем.		1-6, 9, 17

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
	9.3 Елементи банківської інфраструктури та їх складові.		
ЗМ 10	Фінансовий ринок: складові та особливості функціонування.	2	
T10	10.1 Сутність та функції фінансового ринку 10.2 . Об'єкт купівлі-продажу на фінансовому ринку та види фінансових інструментів. 10.3 Складові та класифікація фінансового ринку.		1-6, 10

Всього:

М 1 – змістових модулів 3

М 2 – змістових модулів 7

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІНАНСИСТІВ	12	
ЗМ 1	СУЧАСНА ВИЩА ОСВІТА	4	
П 1	Особливості підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку		1,2,3,4, 19, 20, 22
ЗМ 2	Професія фінансиста в Україні	4	
П 2	Особливості навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в ІФНТУНГ. Роль студентського самоврядування в якісній підготовці фахівця. Науково-дослідна робота як пріоритет для здобуття майбутніх компетенцій.		1,2,3,4, 25
ЗМ 3	Суть і роль фінансів у суспільстві	4	
П. 3	Сутність та види фінансів. Ознаки та функції фінансів. Призначення та роль фінансів у суспільстві. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями		1-6
М2	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСИСТІВ	18	
ЗМ 4	Характеристика фінансової системи України та її місце в економіці держави	4	
П. 4	Структура фінансової система країни Система управління фінансами в Україні Зміст фінансової системи і призначення фінансової політики		1-6
ЗМ 5	Фінансова інфраструктура - сукупність взаємопов'язаних складових, які забезпечують функціонування фінансової системи	2	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
П. 5	Сутність та характеристика фінансової інфраструктури Взаємозв'язок фінансової інфраструктури із фінансовою системою й секторами економіки..		1-6
ЗМ 6	Фінанси суб'єктів господарювання	4	
П. 6	Загальна характеристика суб'єктів господарювання Функції фінансів суб'єктів господарювання (підприємств). Фінансові ресурси суб'єкта господарювання. Організація фінансів суб'єктів господарювання. Прибуток суб'єкта господарювання: його роль, основи процесу формування, розподілу та використання.		1-6
ЗМ 7	Бюджет та бюджетна система	2	
П. 7	Економічна сутність бюджету, його ознаки. Бюджетна система та бюджетний устрій. Бюджетний процес та його основні завдання. Бюджетне регулювання. Міжбюджетні трансферти.		1-7, 15
ЗМ 8	Страховання та страховий ринок.	2	
П 8	Страховий захист як економічна категорія. Сутність і функції страхування. Організаційні форми страхування. Види страхування та його принципи. Страховий ринок та його складові.		1-6, 8
ЗМ 9	Банки і банківська система України	2	
П 9.	Сутність та структурні компоненти банківської системи України Принципи побудови банківських систем Елементи банківської інфраструктури та їх складові		1-6, 9, 17
ЗМ 10	Фінансовий ринок: складові та особливості функціонування.	2	
П10	Сутність та функції фінансового ринку Об'єкт купівлі-продажу на фінансовому ринку та види фінансових інструментів. Складові та класифікація фінансового ринку.		1-6, 10

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	15
Підготовка до практичних занять та поточних контрольних заходів	15
Виконання індивідуального завдання	5

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	25
Усього годин	60

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІНАНСИСТІВ	11	
ЗМ 1	СУЧАСНА ВИЩА ОСВІТА	4	
Т 1	Законодавство України про вищу освіту. Система підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування. Система вищої освіти на сучасному етапі: управління, напрями модернізації, система забезпечення якості, інтеграція у міжнародний простір. Співпраця закладів вищої освіти та бізнесу.		1,2,3,4, 19, 20, 22
ЗМ 2	Професія фінансиста в Україні	3	
Т 2	Особливості професії фінансиста у різних секторах фінансової сфери		1,2,3,4, 25
ЗМ 3	Суть і роль фінансів у суспільстві	4	
Т. 3	Візії фінансової системи і фінансової політики. Проблеми розвитку фінансової системи в Україні. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Особливості сучасної фінансової політики України.		1-6
М2	Основні аспекти професійної діяльності фінансистів	14	
ЗМ 4	Характеристика фінансової системи України	2	
Т. 4	Характеристика сфер та ланок фінансової системи. Структура органів управління фінансами в Україні. Особливості функціонування фінансового механізму		1-6
ЗМ 5	Фінансова інфраструктура - сукупність взаємопов'язаних складових, які забезпечують функціонування фінансової системи	4	
Т. 5	Взаємозв'язок елементів фінансової інфраструктури. Управління фінансами як процес. Об'єкт та суб'єкти фінансового управління?		1-6
ЗМ 6	Фінанси суб'єктів господарювання	2	
Т. 6	Особливості організації фінансів у виробничій та невиробничій сферах. Складові фінансових ресурсів підприємств. Фінансовий менеджмент як економічна категорія. Сутність фінансового результату діяльності підприємства.		1-6
ЗМ 8	Страхування та страховий ринок.	2	

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
Т 8	Особливості страхування в Україні. Функції страхування. Принципи страхової діяльності. Попит і пропозиція на ринку страхових послуг. Зовнішні і внутрішні чинники впливу на страховий ринок. Діяльність страхових агентів – переваги та недоліки.		1-7
ЗМ 9	Банки і банківська система	4	,
Т 9	Основні ознаки банківської системи України. Національний банк і його операції. Створення та організація діяльності комерційних банків. «Банківська система» за інституційно-економічним підходом. перший та другий рівні банківської системи України. Вимоги до дворівневої банківської системи. Функції банківської системи.		1-6, 9, 17

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсовий проєкт/робота

Вивчення дисципліни не передбачає написання та захист курсової роботи.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Ситник Н. С., Дубик В. Я., Круглякова В. В. Вступ до фаху: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Дубик В.Я., Круглякова В.В.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.-Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 256 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=470529

2. Волкова В. В., Волкова Н. І. В 676 Вступ до фаху: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 133 с. <https://r2.donnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8daa5c03-8967-48e0-b56b-198ddbad216c/content>

3. Череп А.В., Горбунова А.В. Вступ до спеціальності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 235 с. <https://salo.li/bc67D1d>.

4.2 Додаткова література

4. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – Київ, 2019. 272 с. Режим доступу:

http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/08/Financial_Literacy_Textbook_Aug2019.pdf

5. Король С. В., Войтків Т. І. Вступ до фаху: методичні вказівки для дистанційного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 47 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=458902

6. Глушенко А. С. Фінанси: навч. посіб. Львів «Магнолія 2006». 2014. 440с.

7. Юшко С. В. Практикум із бюджетної системи: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 188 с.

8. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 580 с.

9. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

10. Слав'юк Н. Р., Глущенко С. В. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник.; Національний університет "Києво-Могилянська академія". - Київ : НаУКМА, 2022. 205 с.

11. Гораль Л. Т., Шийко В.І., Шкварилук М. В. Концептуальний підхід до формування бюджетної політики в сфері декарбонізації в умовах територіальної децентралізації // Фінансові аспекти декарбонізації в контексті трансформації нафтогазової галузі: монографія / авт. колектив за загред. проф. Фадєєвої І.Г. та проф. Гораль Л.Т.- ІФНТУНГ, 2023 –276 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=477048
<http://elar.nung.edu.ua/handle/123456789/9346>

12. Гораль Л. Т., Войтків Л. С., Дуб С. І., Якубишин О. П Бюджетна політика підприємств з транспортування вуглеводнів в сфері декарбонізації // ВІСНИК Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки, 2022, №3 (306). – С. 263-270
<http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/07/2022-306-39.pdf>

13. Dyvak, M., Porplytsya, N., Pidhurska, I., Horal L., Halysh, N. Synthesis of Ukraine Budget Revenues Model in Conditions of Shadow Economy using Modified Method of Structural Identification, 2020 10th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT 2020 - Proceedings, 2020, pp. 126–129, 9208829

14. L. Horal, A. Yakymchuk, O. Panukhnyk, L. Horal, S. Hrynkevych, Y. Rohozian Development of territorial communities: aspects of natural capital conservation and budget financing // IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, Volume 1150, DOI 10.1088/1755-1315/1150/1/012004

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

15. Бюджетний кодекс України: Закон України № 2456 від 08.07.2010р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
16. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
17. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
18. Конституція України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
19. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
20. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
21. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.12.2015 № 848-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
22. Болонський процес. <http://vnz.org.ua/bolonskyj-protses>
23. Статут Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. <https://nung.edu.ua/content/statut>
24. Офіційний сайт Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. <https://nung.edu.ua/>
25. Наказ МОН України «Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 729 від 24.05.2019 р. // Міністерство освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/05/2019-11-05-072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-bakalavr.pdf>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. «Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання» (додаток №1 і 2) (<https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQrVF2RwMDC-2vDeCeUmuJVNdW66zTfBnpzBak5jPIpEEDhDdDttlLjtvWASRI3xg/pub>) використовуються наступні форми і методи навчання й оцінювання, таблиця 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 10 - метод узагальнення; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.7 - бесіда-діалог)	МФО 3 – диференційований залік, МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль,

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1: Кл1	25
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля М2: Кл2	25
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1, в т.ч.:	50
МФО 4 - поточний контроль по ЗМ 1	5
МФО 5 - усний контроль по ЗМ 2	5
МФО 6 - письмовий контроль по ЗМ 3	7
МФО 4 - поточний контроль по ЗМ 4	5
МФО 5 - усний контроль по ЗМ 5	5
МФО 6 - письмовий контроль по ЗМ 6	8
МФО 4 - поточний контроль по ЗМ 7	5
контроль виконання індивідуальної роботи ЗМ4-ЗМ7	10
Усього	100

Диференційований залік (МФО 3) з дисципліни виставляється студенту відповідно до наказів ректора про проведення семестрового контролю та кваліфікаційної атестації (<https://nung.edu.ua/department/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu>) згідно чинної шкали оцінювання.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

		недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для проведення лекцій необхідним є наявність мультимедійного проектора, персонального комп'ютера, презентатора та екрану. У разі проведення занять он-лайн є потреба в персональних комп'ютерах викладачеві та студентам з наявними камерами та мікрофонами для візуалізації презентацій та ідентифікації осіб.